

# Επίδραση της Επιχειρηματικότητας στην Οικονομική Ανάπτυξη



Γιώργος Σ. Ατσαλάκης  
Οικονομολόγος,  
Επίκουρος Καθηγητής  
Πολυτεχνείου Κρήτης

Του Γιώργου Σ. Ατσαλάκη

## 1. Γενικά

Η επιχειρηματικότητα είναι η μηχανή για την ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας. Η επιχειρηματικότητα αξιοποιεί τους πόρους μιας χώρας, απασχολεί τους ανέργους, εξασφαλίζει κέρδη για τον επιχειρηματία και έσοδα για το κράτος (φόρος εισοδήματος και ΦΠΑ). Οι επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό ενδυναμώνουν την οικονομία της χώρας, αυξάνουν την ευημερία των πολιτών και ισχυροποιούν τη χώρα σε διεθνές επίπεδο. Δεν είναι τυχαίο ότι οι χώρες που έχουν αναπτύξει την επιχειρηματικότητα, είναι εκείνες που καταβάλουν τους υψηλότερους μισθούς, έχουν το καλύτερο κοινωνικό κράτος, έχουν τη μικρότερη ανεργία, καταβάλουν τις υψηλότερες συντάξεις και οι πολίτες απολαμβάνουν τις καλύτερες υπηρεσίες από το κράτος.

Ο επιχειρηματίας αρέσκεται στην ανάληψη ρίσκου και συνδυάζει διάφορους πόρους, λαμβάνει υπόψη του τις αλλαγές και τις καινοτομίες που εμφανίζονται για να κάνει την επιχείρησή του πιο ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις. Η αδιάληπτη δυναμική, η πολυπλοκότητα και η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας αποτελούν πρόκληση για τον επιχειρηματία. Οι επιχειρήσεις πρέπει, δυναμικά και συνεχώς, να προσαρμόζονται και να

επαναπροσδιορίζουν τη στρατηγική ανάπτυξης τους σύμφωνα με τις αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον. Αυτό σημαίνει αλλαγές και νέοι συνδυασμοί στους πόρους που απασχολεί η επιχείρηση. Η έλλειψη αρκετών πόρων περιορίζει και κάνει απρόβλεπτες τις αγορές, αναδεικνύοντας τη σημαντικότητα της επιχείρησης να καινοτομεί.

Η κοινωνία θα πρέπει να προωθή την ανθρώπινη πρωτοβουλία και τους επιχειρηματίες με λαμπρές ιδέες που ευνοούν την καινοτομία και την ανάπτυξη. Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να προωθούν την επιχειρηματικότητα θέτοντας τους κανόνες οικονομικής συμπεριφοράς. Οι κυβερνήσεις επηρεάζουν ευθέως την κατανομή των πόρων και τη συμπεριφορά της οικονομίας μέσω της φορολογίας, της δημοσιονομικής και της νομισματικής πολιτικής και άλλων επιμέρους πολιτικών.

Υπάρχουν δύο ειδών παράγοντες, αυτοί που ευνοούν την επιχειρηματικότητα και αυτοί που την εμποδίζουν.

## 2. Εμπόδια

Μερικοί από τους παράγοντες που εμποδίζουν την επιχειρηματικότητα.

- Αντί-επιχειρηματικό κλίμα, απρόσμενες ελλείψεις προϊόντων, δικαστικές διαμάχες, έλλειψη κεφαλαίων, αδύναμα υποστηρικτικά δίκτυα, ελλείψεις συνθήκες εργασίας, περιορισμένοι πόροι, έλλειψη μάρκετινγκ, χαμηλή καινοτομία, νομική πολυπλοκότητα, κυβερνητικές διώξεις, ελλιπή προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, δυσκολία στην απόκτηση τίτλων ιδιοκτησίας, κυβερνήσεις εχθρικές προς την επιχειρηματικότητα, έλλειψη ποικιλίας κεφαλαίων, ανάπτυξη κουλτούρας εναντίον του χρήματος και του κέρδους, παγιωμένες αντιλήψεις της κοινωνίας.
- Άτρωτο επιχειρηματικό σύστημα, ακατάλληλος έλεγχος των αρχών, προνομιακές απαιτήσεις επιδοτήσεων, έλλειψη διάδοσης γνώσεων, αθέμιτος ανταγωνισμός, αλλαγές στις φορολογικές διαδικασίες, έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων, ανεπαρκής δημόσια τάξη, έλλειψη γνώσης της αγοράς, ανεπαρκή αίσθηση της ατομικής ευθύνης, έλλειψη τεχνικών δεξιοτήτων, έλλειψη αρχικού κεφαλαίου, έλλειψη πρόσβασης σε πληροφοριακά και τηλεπικοινωνιακά συστήματα, ελλιπής ρόλος των γυναικών, κοινωνικοί περιορισμοί, περιορισμοί ωραρίων λειτουργίας, γυναικεία στερεότυπα, έλλειψη οδηγών καριέρας, έλλειψη μόρφωσης, έλλειψη κοινωνικών δικτύων στην κοινωνία, έλλειψη κίνητρων (όπως: ικανοποίηση των αναγκών, αυτό-ενθάρρυνση, επιθυμία να εξυπηρετείς, επιθυμία να πετύχεις αλλαγές, να βελτιώσεις την κοινωνική ανεξαρτησία, αυτό-αξιολόγηση).
- Έλλειψη ενθάρρυνσης του ανταγωνισμού, πο-

λύπλοκες άδειες λειτουργίας των επιχειρήσεων, χρηματοοικονομικά κόστη (υψηλά επιτόκια δανεισμού), εργατικοί κανόνες, έλλειψη υποστήριξης από τους προμηθευτές, δικτύωση επιχειρήσεων, έλλειψη πολιτικών ανάπτυξης, πολιτικές περιορισμών στην επιχειρηματικότητα, κοινωνικά δικαιώματα, ανεπαρκής φορολογική διοίκηση, υψηλοί φορολογικοί και ασφαλιστικοί συντελεστές, εμπόδια στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, ανεπαρκείς μεταφορές, έλλειψη εργατικού δυναμικού με δεξιότητες, περιορισμένη εκπαίδευση, υψηλή διαφθορά των αρχών, έλλειψη επιδομάτων ανεργίας ή υψηλά επιδόματα ανεργίας κλπ.

## 3. Ευνοϊκοί Παράγοντες

**Α) Χαρακτηριστικά του επιχειρηματία:** Ανάγκη για επιτεύγματα, επιθυμία για ανεξαρτησία και αυτονομία, προδιάθεση για ανάληψη ρίσκου, ανοχή στην αποτυχία, ανάγκη για καινοτομία, αυτό-εκτίμηση, ατομική εμμονή, υπεροχή στις κοινωνικές δεξιότητες, δραστήριο-ενεργητικό άτομο, εργασία υπό πίεση, ικανότητα αναγνώρισης ευκαιριών, ομαδική εργασία, δημιουργικότητα, αυτό-έλεγχος, αυτοεκτίμηση, αναλυτική σκέψη, δυνατότητα επεξεργασίας δεδομένων, δυνατότητα σχεδιασμού και πρόβλεψης.

**Β) Κίνητρα του επιχειρηματία:** Θέληση για απόκτηση υψηλότερου εισοδήματος, επιθυμία για δημοσιότητα, φιλικός προς ελεύθερο ωράριο εργασίας, επιθυμία για απόκτηση δύναμης στη λήψη αποφάσεων, επιθυμία να αποφύγει την ανεργία, επιθυμία για ικανοποίηση μέσω της εργασίας, θέληση για να γίνει επιχειρηματίας, προηγούμενη εμπειρία ως υπάλληλος.

**Γ) Κίνητρα επιχείρησης:** Διοικητική υποστήριξη, ελευθερία εργασίας, βραβεία επιτυχίας, ευέλικτα όρια της επιχείρησης, ενθάρρυνση της ανάπτυξης νοημοσύνης, διάθεση ικανού χρόνου στο προσωπικό, ανάπτυξη ομάδων καινοτομίας, ύπαρξη οράματος της επιχείρησης και υποστηρικτική ατμόσφαιρα, προσανατολισμός προς την αγορά, μικρές οριζόντιες δομές διοίκησης, πολλαπλές προσεγγίσεις στην επίλυση προβλημάτων, μάθηση με αλληλεπίδραση, διάθεση κάθε μέσου για τη βελτίωση του προσωπικού, ενθάρρυνση ομαδικής εργασίας, αποτελεσματικός προγραμματισμός και έλεγχος, ανάπτυξη συστημάτων προβλέψεων, εστίαση στα αποτελέσματα.

**Δ) Επιχειρηματικό περιβάλλον:** Απουσία βλαπτικής συμπεριφοράς από τις ομάδες συμφερόντων, άρση αποκλεισμού των νέων από την επιχειρηματικότητα, συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, ίσες ευκαιρίες προς όλους, εξασφάλιση της κοινωνικής κινητικότητας, νομοθεσία κατά της καρτελοποίησης της αγοράς, δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών, άμεση χρηματοδοτική υποστήριξη, πρόσβαση

σε επιχειρηματικές πληροφορίες, πολιτικές ενθάρρυνσης της τεχνολογικής ανάπτυξης, φορολογικές απαλλαγές, εργατική νομοθεσία, νομοθεσία προσλήψεων και απολύσεων, πτωχευτική πολιτική, υποστηρικτικές υποδομές, εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα, κίνητρα για τη χρήση συμβούλων επιχειρήσεων, δημιουργία κουλτούρας που ενθαρρύνει την επιχειρηματικότητα, υποστήριξη από τοπικές κοινότητες, διαφάνεια στην κατακύρωση δημόσιων συμβάσεων, επιτυχή στοχευμένη επιδότηση συγκεκριμένων οικονομικών τομέων, κυβερνητική υποχρέωση λογοδοσίας κλπ.

Το επιχειρηματικό περιβάλλον έχει τη μεγαλύτερη σημασία στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας. Ακόμα και αν οι επιχειρηματίες και οι επιχειρήσεις συγκεντρώνουν τους παραπάνω ευνοϊκούς παράγοντες, δεν θα μπορέσουν να επιτύχουν εφόσον δεν υπάρχει το κατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Είναι λοιπόν υψίστης προτεραιότητας η άρση των εμποδίων της επιχειρηματικότητας και η θέσπιση νομοθεσίας που ευνοεί την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να σωθούν οι συντάξεις και οι μισθοί από περαιτέρω μειώσεις, να ανακουφιστούν οι πολίτες από τους υπέρογκους φόρους και τις υπέρογκες ασφαλιστικές εισφορές που πληρώνουν και να σταματήσει ο υπερδανεισμός της χώρας μας.

Τα τελευταία 40 χρόνια στη χώρα μας, έχει αναπτυχθεί μια κουλτούρα κατά της επιχειρηματικότητας και υπέρ του κρατικού δανεισμού. Θεωρούμε πολύ φυσιολογικό το κράτος να δανείζεται για να πληρώνει τα έξοδα του ακόμα και με δυσβάσταχτα μνημόνια.

Το κράτος ακόμα και σήμερα που το δημόσιο χρέος με το τρίτο μνημόνιο ξεπέρασε τα 350 δις ευρώ, εάν είχε τη δυνατότητα θα έπαιρνε και άλλα δάνεια. Ενώ θα μπορούσε άμεσα να είχε άρει τα εμπόδια ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και να αποκομίζει έσοδα από τη φορολόγηση των κερδών των επιχειρήσεων όπως κάνουν οι άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Εάν η χώρα μας είχε αναπτύξει την επιχειρηματικότητα δεν θα φθάναμε στη σημερινή κατάσταση και δεν θα είχαμε υπερχρεωθεί και υποθηκεύσει το μέλλον μας για πολλές δεκαετίες.

Το κράτος μη έχοντας έσοδα από την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας δανειζόταν για να καλύψει τα έξοδα του. Τα κρατικά έξοδα ξεπερνούν κατά πολύ αυτά των ανεπτυγμένων χωρών, καθώς υπερβαίνουν το 50% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Επειδή τα δάνεια πλέον τέλειωσαν οι πολίτες θα πρέπει να πληρώνουν υπό μορφή φόρων και εισφορών, κατά μέσο όρο το 50% των εισοδημάτων τους στο κράτος. Για αυτό η υπερφορολόγηση γίνεται πλέον δυσβάσταχτη για τον πολίτη.



Φωτογραφία IGD



Τζαβέλλα 10 , Αθήνα  
 Τηλ.: 210 3301 604  
 Fax: 210 3847 356  
 e-mail: mpotzakis@gmail.com

Ειδικές τιμές  
 για Κρήτες  
 και Συλλόγους

**ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ  
 ΙΑΣΟΝΑΣ ΜΠΟΤΖΑΚΗΣ**

ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ OFFSET ΑΦΙΣΕΣ ΒΙΒΛΙΑ Menu Φ  
 ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ Σ  
 ΑΥΤΟΚΟΛΗΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΣΟΥΒΕΡ Flyers Ο  
 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ FOLDER ΣΥ  
 ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΚΟΥΠΟΝΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΟΧΑΡΤΑ  
 ΜΠΛΟΚ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ Door Hangers ΦΑΚΕΛΑ  
 ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ Posters ΣΟΥΠΛΑ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΚΤΥ  
 ΕΥΧΕΤΗΡΙΕΣ ΚΑΡΤΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΙΧΟΥ Ρο  
 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΑΥΤΟΓΡΑ  
 service book ΣΥΝΤΑΓΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΤΑ  
 ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΑΚΕΛΟΙ ΑΛΛΗΛΟΓΡ  
 ΑΥΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ Flyers ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ Ε  
 ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΚΘΕΣΩΝ  
 ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ  
 ΦΑΚΕΛΟΙ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ Flyers ΦΥΛΛΑΔΙΑ